

THE PARTY IS OVER (Φεβρουάριος 2007)

Συγγραφέας: ΠΑΥΛΟΣ ΤΣΙΜΑΣ

Την περασμένη Παρασκευή, την ώρα που εμείς γινόμασταν μάρτυρες μιας κάποιας αλλαγής του πολιτικού κλίματος, μέσω μιας αναπάντεχης κοινοβουλευτικής συνεδρίασης, στο Παρίσι σε μια άλλη συνεδρίαση 500 κορυφαίοι επιστήμονες από όλον τον κόσμο έκαναν συνταρακτικές ανακοινώσεις για το κλίμα στη Γη: Το κλίμα του πλανήτη απεφάνθησαν, πράγματι αλλάζει, και για την αλλαγή αυτή η ευθύνη ανήκει -με ποσοστό βεβαιότητας 95%- στον άνθρωπο.

Η διακυβερνητική των Παρισίων αποκατέστησε την ομοφωνία στην επιστημονική κοινότητα και έδωσε μια, σχεδόν οριστική, απάντηση σε ένα ερώτημα που έως τώρα δίχαζε, περιέπλεκε τις επιστημονικές συζητήσεις και παρέλυε τη συλλογική, οικουμενική δράση για την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής απειλής. Το ερώτημα είχε τεθεί ως εξής: Το κλίμα της Γης αλλάζει, αυτό δεν αμφισβητείται. Η αλλαγή αυτή απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου είδους -και σε αυτό δεν χωρά σπουδαίος αντίλογος. Τι μας πείθει, όμως, ότι αυτή η αλλαγή οφείλεται στο δικό μας τρόπο ζωής, στις δραστηριότητές μας, στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, και όχι σε ένα φυσικό φαινόμενο κοσμικών διαστάσεων, ένα φυσικό κλιματικό κύκλο που μας ξεπερνά, και στον οποίο η δική μας συμβολή είναι απειροελάχιστη;

Η αμφιβολία δεν είναι εντελώς αδικαιολόγητη για φαινόμενα που δεν μπορεί να αποδειχθούν πλήρως, πριν να είναι ήδη πολύ αργά. Αλλά όσο αμφιβάλλουμε, διστάζουμε να δράσουμε. Γιατί αν είναι βέβαιο ότι φταίμε εμείς για τις κλιματικές αλλαγές, τότε εμείς πρέπει και να δράσουμε, πρέπει και να πληρώσουμε. Να άρουμε την ύβρι, να θυσιάσουμε τον αχαλίνωτο καταναλωτισμό μας για να εξευμενίσουμε -αν εξευμενίσουμε- τους οργισμένους θεούς που υπερθερμαίνουν τον πλανήτη. Μα, αν δεν φταίμε εμείς, αλλά ο ήλιος; Γιατί να θυσιάσουμε την ευδαιμονία μας; Γιατί να εμποδίσουμε και άλλους, τους Ινδούς και τους Κινέζους, να τη φτάσουν, καταναλώνοντας όση ενέργεια κι εμείς; Και γιατί, αντί να σπαταλάμε πόρους και χρόνο για τη μείωση της ανθρωπογενούς μεταβολής του κλίματος, να μην τους προσανατολίσουμε σε άλλου τύπου έρευνες, για τους τρόπους επιβίωσής μας, φερ' ειπείν σε έναν κλιματικά αβίωτο πλανήτη;

Η συντήρηση της αμφιβολίας περί τα αίτια της υπερθέρμανσης του πλανήτη και περί την ενοχή του ανθρώπου ήταν για περισσότερο από μια δεκαετία ο ομολογημένος στόχος του λόμπι των μεγάλων πετρελαϊκών εταιρειών. Όπως περίπου έκαναν για χρόνια οι καπνοβιομηχανίες, που πλήρωναν επιστήμονες να υποστηρίζουν τις αμφιβολίες τους για το κατά πόσον το τσιγάρο προκαλεί καρκίνο. Μετά την εκλογή του Τζορτζ Μπους του νεώτερου, η πριμοδότηση της αμφιβολίας έγινε επίσημη πολιτική του Λευκού Οίκου. Αλλά στο Παρίσι οι αμφιβολίες έσβησαν. Και ο κόσμος είναι σαν να ξυπνά από έναν ύπνο, ή ένα όνειρο, που δεν μπορεί να διαρκέσει άλλο.

Συμπεριφερόμαστε -έγραφε στην «Κοριέρε ντέλα Σέρα» ο Τζιοβάνι Σαρτόρι- ως «οικουμενικός υπνοβάτης», διασχίζουμε τον παγκοσμιοποιημένο κόσμο μας, υπνοβατώντας και αγνοώντας τα καθαρά σημάδια: Πως, για παράδειγμα, ο κόσμος αυτός καταναλώνει ήδη περισσότερο νερό από ό,τι ο καλός θεός μάς δίνει. Πως μεγάλο μέρος του πλανήτη θα είναι σε λίγο αβίωτο. Ή πως η υπερθέρμανση φέρνει μαζί της φονικά καιρικά φαινόμενα, οικολογικούς μετανάστες και νέες αρρώστιες. «Ο υπνοβάτης πρέπει να ξυπνήσει», έγραφε ο Σαρτόρι.

Κι εμείς μαζί. Εμείς που, ενώ ζούμε σε μια χώρα που η οικονομία της εξαρτάται άμεσα από το κλίμα της, παραμένουμε οι πιο μακάριοι, αδιάφοροι, οικολογικά αμελείς πολίτες της Ευρώπης, με πολιτικές ηγεσίες οι οποίες, με τον χαρακτηριστικό τους επαρχιωτισμό, αρνούνται να δουν το πρόβλημα και με τον ακόμη χαρακτηριστικότερο πολιτικαντισμό τους δεν διανοούνται να πουν άσχημα νέα στους ψηφοφόρους τους. Αλλά καθώς και το πολιτικό μας κλίμα αρχίζει να αλλάζει, να γίνεται ανταγωνιστικότερο και προεκλογικότερο, καλό θα ήταν να πάρουμε στα σοβαρά την ατάκα που περιχαρής Υπουργός εκτόξευσε την περασμένη Κυριακή, σίγουρος, ο καημένος, πως κλέβει την παράσταση: The party is over, πράγματι -αν και για λόγους που ο Δ. Σιούφας μάλλον δεν υποψιάζεται.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» στις 10-11 Φεβρουαρίου 2006, σ. 4.

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>
